

Günümüz masalı: Başparmak Çocuk

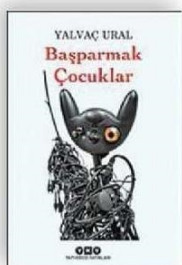
Yalvaç Ural, denemelerden oluşan kitabında dünün ve bugünün çocuklarını, dünyasını anlatıyor. Ural, kimi zaman ironik kimi zaman mizahi ve düşündürücü anlatımıyla korkulmayacak bir "Hayat Bilgisi" kitabı yazmış aslında.

BURCU AKTAS

burcu.aktas@radikal.com.tr

Sekiz yıl önce bir söyleşimizde "kıra çıkınca afallayan bir kuşak var" tespitini yapmıştı Yalvaç Ural. O zamanlardan bu yana (her zaman olduğu gibi) çocuk edebiyatındaki hareketliliği, evrildiği noktayı, yeni kuşakların ilgi alanlarını yakından takip etmekten hiç vazgeçmedi. Yalvaç Abi'yi "eskitmeyen" ve çocuk zihninden koparmayan da bu zaten. **Başparmak Çocuklar**, işte bu kıra çıkınca afallayan kuşağın hal ve gidişat karnesi bir anlamda. Denemelerden oluşan **Kitapta** dünün ve bugünün çocuklarının, dünyasının, masal arkeolojisinin hâkim olduğu yazılar var. Ural, kimi zaman ironik kimi zaman mizahi ve düşündürücü anlatımıyla korkulmayacak bir "Hayat Bilgisi" kitabı yazmış aslında.

Başparmak Çocuklar kuşak farklılıklarını göz önüne sermesi açısından paha biçilmez bir **Kitap**. Çocuk edebiyatının önemli bir yazarının bunu karşılaştırmalı yapmış olması da ayrı bir önem taşıyor. Peki kim bu "başparmak çocuklar"? Oyun konsollarının ustası, envai çeşit oyunu ve teknolojiyi iki başparmağıyla kullanan çocuklara artık dünyanın pek çok yerinde "başparmak çocuklar" deniyor. Japonya'da ise "Oya yubi se dai". Yalvaç Ural, son on yılda başparmaklarımızın üstlendiği görevleri hatırlatınca tablo net olarak ortaya çıkıyor. Bir zamanlar sadece üstten basmalı tükenmez kalemlerin üstünlüğü olan başparmak, teknolojinin ilerlemesiyle uzaktan kumandaların ve joysticklerin komutanı oluverdi. Yalvaç Ural, birilerinin düşünmeyen nesiller istediğinin de altını çiziyor. Üretmeden tüketen birey oluşu ve kültürel altyapı boşluklarını anlatıyor çoğu yazısında, üstelik tüm bunları çocuk edebiyatı çerçevesi içinde yapıyor.

**BAŞPARMAK
ÇOCUKLAR**

Yalvaç Ural
Yapı Kredi Yayınları, 2015
192 sayfa, 9 TL.

Yalvaç Ural

Anneannem büyüyor

1980'lerde anneanneler, ıslak bezlerden vazgeçip bilgisayar ekranını ve terden eskiyen klavyeleri, sabunlu ve deterjanlı bezlerle silme yöntemine geçtiler. Anlayacağınız, yine bilgisayar virüsleriyle hastalık virüsünü karıştırdılar.

1990'lı yıllarda ise bilgisayarların üzerine dantel örtü örtüp nazar boncuğu takma alışkanlıklarını sürdürdüler. Üç altı yaş grubundaki çocuklar için hazırlanmış sanal oyunları oynamaya doyamadılar. Mahalle çöpçüsüne benzettikleri Süper Mario'nun oyunlarını bir türlü öğrenemediler ama geç de olsa "Pac Man"le tanıştılar. Büyüklerin dilinden düşmeyen kuşak farkı, değişik biçimlerde de olsa sonsuza kadar varlığını sürdürecektir. Son yıllarda ara biraz kapanmaya başladı gibi gözükse de, çocuklar ve gençler her zaman önde olacaklar.

2000'li yıllara gelindiğinde de anneanne-

ler, bilgisayarın üzerinden dantel örtüyü ve nazar boncuğunu kaldırmadılar. Son model cep telefonları olmadı; onlara, yeni modellere geçen çocuklarının, damatlarının eski telefonları verildi. Bozarlar diye laptop'ların, bilgisayarların başına oturtulmadılar.

2010 yılı ve sonrasında ise teknolojinin getirdiği son model telefonlar ve tabletler aracılığıyla hızlı öğrenme ve teknolojiyi kullanma becerisine ulaştılar. Artık ne bilmece çözüyorlar ne de örgü örüp dergi, gazete okuyorlar. Onlar artık birer sanal gezgin! Sosyal paylaşım sitelerinin hastası, blok misafiri, herkesi bombardımana tutan bir e-posta canavarı. Ama biliyor musunuz, bazılarının, özellikle de yalnız yaşayan anneannelerin bir alışkanlığı hiç değişmedi: Yatmadan önce, yangın çıkar endişesiyle evdeki bütün fişleri prizden çekip öyle uyumak. İyi geceler anneanne.

Kitaptan